

OUTLOOKING ETHICAL DILEMMAS IN CONTEMPORARY NEUROSURGERY

Pantea Diana

Scientific adviser: Eșanu Anatolie

Department of Philosophy and Bioethics, *Nicolae Testemitanu* SUMPh

Background. The modern neurosurgery is developed based on the principles of biomedical bioethics: respect for autonomy, non-harm, benefit and justice. As technical capacities in this area increase, they begin to unbalance this basis and increasingly affect moral limits, leading to important ethical dilemmas. **Objective of the study.** Analysis and elucidation of the interaction and contradiction between the increasingly sophisticated technologizing process of neurosurgery, on the one hand, and bioethical principles on the other. **Material and Methods.** Scientific sources, national and international reference publications were used to conduct this study, and the incidence of certain topic-specific terms addressed on the medscap.com website was verified and analyzed. The methods were used: bioethics, analytics, biostatistics, comparative, descriptive methods as well. **Results.** Due to the widespread use of over-technological methods in neurosurgery, there have appeared contradictions related to: the increasingly distinct difference between the doctor and the patient, the reduction in the time of interaction of the doctor with the patient; ignoring the patient's clinic and personality; commercial temptations; fetishizing neuroimaging data and ignoring the case history of the patient, clinical data and patient personality. As a result, all these aspects warn us about the atrophy of the neurosurgeon's clinical thinking, the distancing, even the disconnection of the doctor from the patient, the loss of the ability to humanistic examination of the patient. **Conclusion.** The decision on the tactics of treating a patient must not only be based on technology, but must also contain a solid clinical and bioethico-philosophical basis. A neurosurgeon should not always be just a homo sapiens, but also a homo moralis. **Keywords:** neurosurgery, ethical dilemmas, neuroethics, bioethical principles.

CONTURAREA UNOR DILEME ETICE ÎN NEUROCHIRURGIA CONTEMPORANĂ

Pântea Diana

Conducător științific: Eșanu Anatolie

Catedra de filosofie și bioetică, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Neurochirurgia modernă se dezvoltă în baza principiilor bioeticii biomedicale: respectul pentru autonomie, non-dăunare, beneficiu și dreptate. Capacitățile tehnice în acest domeniu cresc și încep a debalansa această bază și afectează tot mai mult limitele morale, generând importante dileme etice. **Scopul lucrării.** Analiza și elucidarea interacțiunii și a contradicției dintre tehnologizarea tot mai sofisticată a neurochirurgiei pe de o parte și a principiilor bioetice, pe de alta. **Material și Metode.** Pentru realizarea acestui studiu s-au utilizat surse științifice, publicații naționale și internaționale de referință, de asemenea, s-a verificat și analizat incidența anumitor termeni specifici temei abordate pe site-ul medscap.com. S-au utilizat metodele: bioetică, analitică, biostatistică, comparativă, descriptivă. **Rezultate.** Grație utilizării pe scară largă a metodelor supratehnologizate în neurochirurgie, au apărut contradicții ce țin de: ecartul tot mai distinct între medic și pacient, reducerea timpului de interacțiune a medicului cu pacientul; ignorarea clinicii și personalității pacientului; tentațiile comerciale; fetișizarea datelor de neuroimaging și ignorarea anamnezei, datelor clinice și a personalității pacientului. Ca urmare, acestea ne pun în gardă în privința atrofiei gândirii clinice a neurochirurgului, a distanțării, chiar a deconectării medicului de pacient, a pierderii abilității de examinare umanistă a pacientului. **Concluzii.** Decizia privind tactica tratării unui pacient nu trebuie să fie bazată doar pe tehnologie, ci să conțină și o temeinică bază clinică și bioetico-filosofică. Un neurochirurg nu ar trebui să fie întotdeauna numai un homo sapiens, dar și un homo moralis. **Cuvinte-cheie:** neurochirurgie, dileme etice, neuroetică, principii bioetice.